

Test evaluare
Tema 3: Spațiul românesc între diplomație și conflict în Evul Mediu și la începuturile modernității - Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Obiectivul sultanului s-a limitat la cucerirea Chilie și Cetății Albe. Sprijinit de oastea hanului Crimeii care, așteptând zadarnic o mare ofensivă creștină, a trebuit să se supună Porții, ca și oastea Țării Românești, comandată de Vlad Călugărul, Baiazid al II-lea a înconjurat Chilia pe apă și pe uscat și a cucerit-o în urma unui asediu de opt zile (14 iulie 1484), după care s-a îndreptat spre Cetatea Albă, care s-a predat după doar două zile de asediu, la o dată anterioară zilei de 7 august. Revenit, apoi la Chilia, unde a dispus refacerea cetății dărâmate din ordinul lui Ștefan în ultima fază a luptelor cu Mahomed al II-lea, sultanul a vestit apoi marea sa victorie.”

(Academia Română, Istoria românilor)

B. „Constituirea Ligii Sfinte la Roma (8 februarie 1538) de către Imperiul Habsburgic, Veneția și papa Paul al III-lea (1534-1549), la care, prin tratatul de la Oradea (24 februarie 1538), a aderat și Ferdinand de Habsburg ca rege al Ungariei, a determinat Poarta la reluarea cu fermitate sporită a ofensivei antihabsburgice, prin pregătirea unei noi operațiuni navale în Mediterana, a unei expediții către India și a unei campanii de amploare în Europa. Întrucât <<nesupunerea>> lui Petru Rareș a devenit evidentă, iar secretul înțelegerii dintre el și Ferdinand de Habsburg, încoronat ca <<rege al românilor>> încă din ianuarie 1531, a fost dezvăluit sultanului de către Ioan Zapolya, ținta campaniei pregătite de Soliman Magnificul, în colaborare cu tătarii lui Sahib Ghirai, pentru vara anului 1538 în Europa, a devenit Moldova.”

(Academia Română, Istoria românilor)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, secolul. 2 puncte
2. Precizați, din sursa B, un aliat al sultanului. 2 puncte
3. Menționați, din sursa A, sultanul cu care s-a confruntat anterior domnitorul Ștefan. 3 puncte
4. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare sursei care susține că Moldova a devenit obiectivul unei campanii otomane. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două acțiuni diplomatice ale domnitorilor români de la sfârșitul Evului Mediu și începutul modernității. 6 puncte
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare ale românilor din perioada Evului Mediu. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„În privința autorității principelui Transilvaniei (...), una din problemele ridicate de Stări în Adunarea țării de la Cluj a constatat în recunoașterea dreptului de a obține libera alegere pe viață a conducătorului țării (...). Cererea s-a bucurat de acordul Porții abia în 1552, când sultanul (...) a acceptat acest principiu cu condiția ca cel <<ales>> de Stări să fie Ioan Sigismund Zapolya, persoană numită de Poartă. (...) În situațiile în care candidatul Stărilor nu a coincis cu cel al Porții, aceasta din urmă și-a susținut candidatul prin aducerea în țară de trupe militare, direcționând în sensul dorit de ea <<libera alegere>> a principelui. (...) În probleme referitoare la justiție și legislație atribuțiile principelui au fost complexe. (...) În domeniul financiar a avut dreptul de a dispune de dări, de veniturile din dijme, din mine și ocne, din vămi, din domeniile fiscale. (...) Prerogativele financiare ale principelui s-au răsfrânt și asupra comerțului intern și extern, asupra căruia în anumite perioade și-a impus dreptul de monopol. (...)

Prerogativele principelui în chestiuni legate de politica externă au fost multiple (...). Poziția geo-strategică a Transilvaniei situată la limita de interferență a două mari puteri i-a oferit o mai mare libertate și inițiativă în problemele de politică externă. Bunele relații ale principelui cu Imperiul Otoman, dar și legăturile pašnice cu Imperiul Habsburgic au constituit garanția unei domnii liniștite și stabile. Inițiativa în acest domeniu al politicii externe a aparținut în primul rând principelui (...).”

(Academia Română, Istoria românilor)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursă, secolul. 2 puncte
2. Numiți, din sursă, un spațiu românesc. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, un conducător din Transilvania și o modalitate de desemnare a acestuia. 6 puncte
4. Menționați, din sursă, două informații referitoare la legăturile pašnice ale Transilvaniei cu statele vecine. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la atribuțiile principelui Transilvaniei, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, necesitatea conform căreia statele medievale extracarpătice au luptat pentru independență. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre politica externă a Țărilor Române în perioada Evului Mediu și începutul modernității, având în vedere:

- menționarea modificării de statut politico-juridic al Țărilor Române de-a lungul Evului Mediu;
- precizarea unei inițiative externe prin care Țările Române s-au afirmat în plan internațional în perioada Evului Mediu;
- prezentarea unei acțiuni militare a unui domnitor român de la începutul modernității și a unei consecințe a acesteia asupra spațiului românesc;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele implicării Țărilor Române în relațiile internaționale și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.